

Lovgivningen stemmende Maade. Jeg skal endnu oplyse et Moment, der vel ikke har nogen stor juridisk Betydning, men som dog ikke desto mindre for mig og maasse ogsaa for ærede Medlemmer vil have en vis Betydning med Hensyn til den Opfattelse, som gjør sig gjældende i Befolkningen i den Henseende. Jeg har under en tidligere Stilling som Skifteforvalter mangfoldige Gange set netop et saadant Forhold som det, der er blevet omtalt i Overrettsdommen, hvor der ikke har været truffet nogen Bestemmelse om et bestemt Bederlag eller om Tjeneste for et vist Tidsrum, men hvor der dog hos vedkommende Medlemmer af Befolkningen har været en klar Opfattelse af, at der ikke destomindre var et Lyendeforhold tilstede. Det er mangfoldige Gange fremkommet i Dødsboer, som jeg har haft med at gjøre, at Børn, der have tjent hos deres Forældre — det vil sige, som have udført Lyendeforretninger i Huset — efter Forældrenes Død ere traadte op i Boet og have forlangt et Bederlag for ydet Tjeneste, idet de have oplyst, at deres Stilling ifølge Forholdets indre Natur maatte betragtes som et Lyendeforhold, uagtet der ikke var tilstaaet dem noget bestemt Bederlag, og uagtet Forholdet ikke var indgaaet paa ordinær Opfigelse, eller efter en vis bestemt Tids Forløb. De have dog paaftaaet, at dette Forhold paa Grund af dets indre Bestaffenhed maatte betragtes som et Lyendeforhold, og de have forlods modtaget af Boet Bederlag for den Lyendepligt, de paa denne Maade havde ydet den Afspøde. Saadanne Fordringer ere aldrig nogenstunde i de Tilfælde, der ere forekomne mig, blevne modsagte af Medarvingerne eller af Børgerne paa de Umyndiges Vegne og heller ikke fra Skifterettens Side. Der har saaledes baade fra dem, som vare interesserede i, at de Paagjældende ikke skulde regnes for Lyende, og fra de Vedkommende foreligget Udtalelser, der have faaet Skifterettens Godkjendelse om, at der ifølge Forholdets Natur meget vel kunde foreligge et Lyendeforhold, uagtet der ikke var fastsat en bestemt Løn, eller var taget nogen Bestemmelse om Tjenestens Varighed. Jeg for mit Vedkommende kan saaledes ikke erkjende det Forslag, der her foreligger, som en virkelig for alle Tilfælde gjældende Definition af „privat Tjenesteforhold“, og jeg kan altsaa heller ikke godkjende det som en retlig Fortolkning af dette Begreb, saaledes som det findes i Grundloven. Jeg kan derfor ikke tilraade det ærede Thing at slutte sig til denne Fortolkning, som jeg paa ingen Maade kan anse for at være udtømmende og rigtig.

J. M. Hansen: Jeg tror ikke, jeg behøver at tilraade det ærede Thing at slutte sig til Lovforslaget; men det vilde have overrasket mig særdeles meget, dersom den høitagtede, frifindede Snderigsminister havde stillet sig anderledes til

Sagen, end han har gjort. Hvor nødig vi end ville gaa imod det høie Ministerium, er det en Selvfølge, at de Erklæringer, vi omtrent daglig høre fra Ministerbordet, maa vænne os til alligvel at gjøre det, og jo oftere vi blive nøbte til at gjøre det, desto mere blive vi vænnede dertil, og desto mindre Dpoffelse koster det os. Det kan derfor ikke paa nogen Maade falde mig ind at ville forsøge paa at imødegaa den ærede Minister for Ministerens Skyld, thi det, tror jeg, vilde være aldeles overflødig, selv om man var i Besiddelse af større Veltalenhed, end jeg er. — Den ærede Minister nævnte, at han under sin Skifteforvaltertjeneste har erfaret, at Arvinger efter Afdøde have ønsket at faae en Smule Godtgjørelse for deres Tjeneste, naar de ikke have faaet Noget hos deres Forældre i disses levende Live. Dette er en ganske overordentlig vigtig Oplysning, som beviser ganske overordentlig Meget med Hensyn til nærværende Sag, og vi faae da ogsaa den overordentlige Vigtighed, hvormed den høitærede Minister fremførte dette Faktum. — Den ærede Minister mente, at det vilde være galt, dersom man, hvergang der var Uenighed om en eller anden af Grundlovens Bestemmelser, vilde gaa til at give en særlig Lov derom, og deri har han fuldkommen Ret; men jeg veed ikke, hvorfra den høitærede Minister har faaet den Ansigtelse, at vi ville gjøre noget Saadant. Den her omhandlede Bestemmelse har i lange Tider været givet forskjellig Anvendelse paa forskjellige Steder, og det er netop et Bevis for, at man ikke, hvergang noget Saadant forekommer — det kan man alene se af denne Sags Historie — vil søge at afhjælpe Manglerne. Disse have her været erkjendte gennem flere Aar, inden man har søgt at afhjælpe dem, og jeg veed ikke, hvilke andre Tilfælde den ærede Minister har tænkt paa. — Den ærede Minister finder ogsaa, at den Overrettsdom, som Udvalget selv har fremdraget, beviser, at det ikke er anset for nødvendigt at give en saadan Lov. Nei, det er ganske vist; dersom Overrettens Dom var gaaet i den Retning, som vi her anse for at være Grundlovens virkelige Mening, havde der ikke været nogen Grund til at komme med dette Lovforslag; men det er netop, fordi vi antage, at denne Afgjøvelse igjennem Domstolene er urigtig, at vi ere fremkomne med det. Den ærede Minister har jo dog ikke paaftaaet — ja, jeg veed det ikke, men jeg har da i alt Fald ikke hørt det — at Domstolene ere ufeilbarlige; dersom han vilde havde det, skulde jeg gjerne, om ikke paa dette Sted, saa paa et andet, rykke frem med Tusinde og atter Tusinde Exempler paa, at de største Retskræde, Overretterne og Høiestret kunne komme til aldeles forskjellige Resultater, hvoraf altsaa følger, at Nogen af dem maa have taget feil. Den ærede Minister har jo ogsaa idag haft et føleligt Exempel i saa Henseende, idet han har hørt, at to af Thingets mest ansete og dygtige Surister staa paa de mest forskjellige Sider med